

Beden Eğitimi Derslerinde Öğretim Yaklaşımlarının Öğrenci Motivasyonu ve Katılımı Üzerindeki Etkileri

Şinasi ÖZSAYDI¹

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 11.07.2024
Kabul Tarihi: 10.12.2024
Online Yayın Tarihi:
20.12.2024

Anahtar Kelimeler:

Beden Eğitimi, Motivasyon,
Öğrenci Yaklaşımları

DOI:

10.55238/seder.1514903

Bu çalışma, beden eğitimi derslerinde uygulanan öğretim yaklaşımlarının öğrenci motivasyonu ve katılımı üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, mevcut literatürdeki çeşitli öğretim yöntemlerini sistematik bir şekilde analiz ederken, bu yöntemlerin öğrenci motivasyonunu nasıl etkilediğine dair yapılan araştırmaları derlemekte ve karşılaştırmaktadır. Literatür taraması, yenilikçi öğretim yaklaşımlarının, öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığı ve aktif katılımı teşvik ettiği sonucunu ortaya koymaktadır. Araştırma, beden eğitimi derslerinin pedagojik kalitesini iyileştirmek ve öğrenci katılımını artırmak için önemli ipuçları sunmayı hedeflemektedir. Elde edilen bulgular, öğrenci merkezli ve problem çözme odaklı yöntemlerin, öğrencilerin motivasyonunu artırarak aktif katılımlarını teşvik ettiğini göstermektedir. Beden eğitimi derslerinde kullanılan öğretim yaklaşımları, öğrenci motivasyonu ve katılımı üzerinde doğrudan etkilidir. Öğrenci merkezli ve problem çözme odaklı yöntemler, öğrencilerin aktif katılımını artırarak, ilgi düzeylerini ve akademik başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu bulgular, etkili öğretim stratejilerinin benimsenmesinin önemini vurgulamaktadır ve beden eğitimi eğitiminde daha etkili uygulamaların geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Effects of Teaching Approaches in Physical Education Classes on Student Motivation and Participation

Abstract

Article Info

Received: 11.07.2024
Accepted: 10.12.2024
Online Published:
20.12.2024

Keywords:

Physical Education Class,
Motivation, Student
Approaches

This study aims to examine the effects of teaching approaches applied in physical education classes on student motivation and engagement. The study systematically analyses various teaching methods in the existing literature, while compiling and comparing research on how these methods affect student motivation. The literature review reveals that innovative teaching approaches increase students' interest in the lesson and encourage active participation. The research aims to provide important tips for improving the pedagogical quality of physical education classes and increasing student engagement. The findings show that student-centred and problem-solving oriented methods increase students' motivation and encourage their active participation. Instructional approaches used in physical education classes have a direct effect on student motivation and participation. Student-centred and problem-solving oriented methods increase students' active participation and positively affect their interest levels and academic achievement. These findings emphasise the importance of adopting effective teaching strategies and contribute to the development of more effective practices in physical education education.

¹ Osmaniye Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Osmaniye / Türkiye. sinasiozsaydi@hotmail.com. ORCID: 0000-0003-0291-8248

Giriş

Eğitimin en önemli görevlerinden biri bireyleri hem ruhsal hem de fiziksel olarak hayata hazırlamak ve onları geliştirmektir. Eğitimi hazırlayan insanlar da eğitimin bu yapısının farkında olup her sınıf düzeyi için gerekli durumları göze alarak gereken dersleri müfredata koymaktadırlar. Beden eğitimi ve spor çağdaş eğitim anlayışında hem kendi içlerinde hem de birbirlerine karşı tamamlayıcı bir eğitim hizmeti sunmaktadırlar (Şahin ve Batur, 2021).

Beden eğitimi ve spor dersi doğası gereği uygulamalı eğitimin yoğunlukta olduğu bir alan olması nedeniyle, öğrenciyi kazandırılması istenen tutum ve davranışlar, uygulanan etkinliklerle öğrenciyi yaparak

aynı zamanda da yaşayarak öğrenme ortamı sunmaktadır (Bozdağ ve Dalkıran, 2024). Spor ve beden eğitimi dersi genel anlamıyla öğrencileri mental olarak hazırlarken hem de fiziksel açıdan da hazır olmalarını derslere odaklanmalarını sağlamaktadır (Kale ve Ersen, 2003). Ancak bu derslerin amacına ulaşabilmesi, öğrencilerin derslere aktif katılım göstermeleri ve ders süresince motivasyonlarını yüksek tutmalarıyla doğrudan ilişkili olduğu ifade edilmektedir (Bouزيد ve ark., 2015). Öğrencilerin beden eğitimi derslerine olan ilgisi ve katılımı, öğretim yaklaşımlarının doğru seçilmesi ve etkili bir şekilde uygulanmasıyla büyük ölçüde şekilleneceği belirtilmektedir (Çicek ve ark., 2002).

Öğrencilere fiziksel aktiviteler ve spor etkinlikleri aracılığıyla sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik eden, motor becerilerin geliştirilmesini destekleyen ve fiziksel fitnessin artırılmasını hedefleyen bir eğitim dalı olan beden eğitimi (Orhan, 2019), genellikle okul eğitim programlarının bir parçası olarak yer almakta ve öğrencilere hem bireysel hem de takım sporlarıyla ilgili deneyimler kazandırdığı ifade edilmektedir (Bailey, 2006). Ayrıca, beden eğitimi derslerinin bireylerin sosyal ve duygusal gelişimine de katkı sağladığı bilinmektedir. Özellikle grup aktiviteleri, öğrencilerin işbirliği yapma, liderlik becerilerini geliştirme ve empatiyi artırma gibi sosyal beceriler kazanmalarına yardımcı olduğu ifade edilmektedir (Smith ve Jones, 2018).

Genel olarak, beden eğitimi derslerinde öğretim genellikle öğretmen merkezli ve belirli spor becerilerine odaklanan yapılar içerdiği belirtilmektedir (Ennis, 1999). Ancak, son yıllarda ortaya çıkan yenilikçi öğretim yaklaşımları, öğrenci merkezli ve katılımcı metodolojilere doğru bir kayma göstermektedir (Stranahan, 2017). Problem çözme odaklı öğretim, işbirliğine dayalı öğrenme, öğrenci merkezli öğretim gibi yaklaşımlar, öğrencilerin derslere olan ilgilerini artırma, motivasyonlarını yükseltme ve derslere aktif katılımlarını teşvik etme konusunda önemli fırsatlar sunmaktadır (MacPhail ve ark., 2008; Hermann, 2013).

Problem Çözme Odaklı Öğretim Yaklaşımı

Problem çözme yöntemi, karşılaşılan ya da verilen bir problemi çözmek için izlenen bir dizi etkinlikten oluşan yoldur. Problem çözme yönteminde öğrenciler verilen problem durumu için tek bir (G yöntemi) veya birden çok çözüm yolları (H yöntemi) bulabilirler. Öğrencilerden problemi bireysel, eşli ya da grupla çözmesi istenebilir. Problem çözme becerisi problemi anlama, planlama, uygulama ve değerlendirme basamaklarını içeren üst düzey bir bilişsel beceridir. Dolayısıyla problem çözme yöntemiyle işlenen derslerle öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerinin gelişimi hedeflenmektedir. Bununla birlikte bu yöntemin beden eğitimi ders ortamında kullanılabilmesi için öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri göz önünde bulundurulması ifade edilmektedir (MEB, 2023).

Problem çözme yöntemi beden eğitimi dersi içerisinde özellikle taktiksel farkındalıkların artırılması amacıyla da kullanılabilir. Bu yöntem, öğrenciyi de sürecin bir parçası yaptığı ve aktif katılımı sağladığı için öğrencilerin keyif aldığı ve benlik saygısının arttığı bir yöntem olarak bilinmektedir. Aynı zamanda öğrencilerdeki bilimsel problem çözme becerisini geliştirir. Bunun yanı sıra öğrencilerin hazırbulunuşlukları yeterli değilse öğretmen tarafından verilen problemin çözümü zaman alıp dersin verimini de düşürebilir (MEB, 2023).

Problem çözmeye odaklı yaklaşım ile öğrencilerin hem akademik başarıları hem de ilgi ve motivasyonlarının artabileceği, aynı zamanda öğrencilerin problemlere karşı çözüm becerilerinin gelişip olmaları anlama ve kavrama yetilerinin daha iyi olabileceği düşünülmektedir (Jonassen, 2000).

Etkili problem çözen bireylerin bağımsız ve yaratıcı düşünme becerilerinin ve sosyal yeterliklerinin daha fazla olduğu, kendilerine güvenen kişiler oldukları ifade edilmektedir (Down ve Mayer, 2004). Kişinin yeni sorunları çözmeye yeteneğine olan inancı, bir başka deyişle problem çözmeye becerisine olan güveni karşılaştıkları güçlükleri ortadan kaldırmaya ilişkin çabasını da desteklemektedir (Savaşır ve Şahin, 1994). Ayrıca, bireyin karşılaştığı sorun karşısında problemin çözümü hakkındaki ayrıntılı olarak bilgi toplamayı düşünüp düşünmediği, uyguladığı çözüm başarısız olursa o problemle başa çıkma konusunda şüpheye düşüp düşmediği, problemi çözer ise problemi çözmeye konusunda neyin işe yaradığını düşünüp düşünmediği bireyin probleme ilişkin çabasının şiddetini ve yönünü belirleyecektir (Yıldız ve ark., 2011).

İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yaklaşımı

Küçük gruplar halinde birlikte çalışan ve birlikte çalıştıkları takdirde ödüllendirilen bir öğretim yöntemini tanımlamakta kullanılan bir terim olarak tanımlanmakta olan (Baykara, 2000) işbirlikli öğrenme; öğrencileri tartışmaya, fikir alışverişinde bulunmaya ve sonuçta birbirlerine öğretmeye teşvik etmektedir. Ortaya çıkan birçok eğitim sorununa çözüm olarak öne sürülen işbirlikli öğrenme yöntemi, genellikle düşünme yeteneğini ve yüksek düzeyde öğrenmeyi vurgulamakta ve yetenek gruplaşmasını, öğrenim güçlüklerinin giderilmesini ve değişik ırklardan, etnik, dinsel ve sınıfsal kökenden birlikte çalışma alışkanlığı kazanmasını, onların birbirlerinin varlığını benimsemesini sağlayan bir araç olarak bilinmektedir. Aynı zamanda işbirlikli öğrenme öğrencileri işbirliği yapmaya hazırlamaktadır (Davidson, 1990). Öğrenciler arasında işbirliğini teşvik ederek öğrenme sürecini daha etkili hale getirme amacını taşıdığı ifade edilmektedir. Bu öğrenme yaklaşımının, öğrenciler arasında işbirliğini artırarak öğrenme sürecini iyileştirdiğini ortaya koymuş olup, öğrencilerin birlikte çalışmasını teşvik ederken, grup içindeki her bireyin katkısının önemli olduğunu vurgulamaktadır (Johnson ve ark., 2014).

Öğretimdeki yeni paradigmlar, günümüzde işbirliği ile öğrenme yaklaşımını önemli bir şekilde ön plana çıkarmaktadır. Erken çocukluk döneminde işbirliği grupları fonksiyonel bir işleyişe sahip olabilirse öğrenciler birbirlerinden öğrenmeyi, birlikte olmayı, birbirlerine saygı duymayı, birbirlerini dinlemeyi ve olanaklarının nedenlerini açıklamayı öğrenebileceği ifade edilmektedir (Battisich ve Watson, 2007). Öğrenciler ve onların öğrenimine dayalı yeni bir bakış açısıyla beden eğitiminin geliştirilmesi, çocuklar açısından yaşamsal bir önem taşımaktadır. İşbirliği ile öğrenme, beden eğitiminin bu şekilde geliştirilmesi için etkili bir yol olarak görülmektedir. Grup oluşturmak, bireysel sorumluluğu geliştirmek ve işbirliği becerilerini güçlendirmek, işbirliği ile öğretim yönteminin temel ilkelerini oluşturduğu savunulmaktadır (Grineski, 1996).

Her yaş grubu için önemli olduğu düşünülen İşbirliği ile öğrenme ve işbirliği ile çalışma grupları yaklaşımı, birçok öğretim yöntemini kullanabilmesi nedeniyle her yaşta bireyin öğrenmesi ve takım çalışmasında tercih edilen çağın eğitim yaklaşımı olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Okul öncesi ve ilköğretim çağı çocukları için pedagojik anlamda gerekli olduğu düşünülmektedir. Spor gibi, rekabetin ön

planda olduğu elit ya da, yetenekli sporcu yetiştirmede ise, on yaşına kadar zorunlu olması gerektiği ileri sürülmektedir (Kasap, 2010).

Öğrenci Merkezli Öğretim Yaklaşımı

Öğrenenlerin öğrenme sürecinde daha fazla aktif oldukları ve öğrenmelerinin sorumluluğunu öğreticiyle paylaştıkları bir yaklaşım olarak tanımlanabilir. Öğrenci merkezli yaklaşımda, öğretmenler öğrenmenin kolaylaştırıcısı rolündedir. Bu yaklaşımda öğretmenler daha az anlatır öğrenciler ise daha çok keşfeder. Bu yönüyle öğrenci merkezli öğretim, geleneksel olarak daha pasif olan öğrenenleri aktif bir rol oynamaya zorlar (Darsih, 2018). Öğrenci merkezli eğitim öğrenmenin en iyi nasıl gerçekleştiğini ortaya koymaya odaklanmaktadır. Öğrenenlerin kalıtları, deneyimleri, perspektifleri, geçmişleri, yetenekleri, ilgi alanları, kapasiteleri ve ihtiyaçları gibi bireysel özellikleri göz önünde bulundurularak tüm öğrenenler için en yüksek motivasyon, öğrenme ve başarı sağlanmaya çalışılır (McCombs, 2003).

Öğrencilerin derslere aktif katılımını ve kendi öğrenme süreçlerini yönetmelerini teşvik eden bu yaklaşımlar, öğrencilerin ilgi ve tutkularını dikkate alarak öğrenme deneyimlerini kişiselleştirmeyi vurgulamaktadır (Kember ve ark., 2008). Öğrenci merkezli yaklaşımlar, öğrencilerin öğrenme hedeflerini belirlemelerine ve kendi öğrenme ilerlemelerini izlemelerine olanak tanımaktadır. Bu şekilde, öğrencilerin hem özgüveni hem de motivasyonları artacağı düşünülmektedir (Smith, 2018).

Bir başka deyişle, bu yaklaşım öğrencilerin öğrenme süreçlerini etkin bir şekilde yönetmelerini sağlayarak, bireysel öğrenme ihtiyaçlarına odaklanan ve öğrencilerin ilgi alanlarına uygun öğrenme ortamları oluşturan bir pedagoji yöntemi olduğu belirtilmektedir (Brown, 2019).

Öğretim Yaklaşımlarının Öğrenci Motivasyonu Üzerindeki Etkileri

Eğitimde, öğrencilerin motive olmaları, öğrenme sürecine aktif katılım sağlamaları ve hedeflerine ulaşmaları için kritik bir faktör olduğu vurgulanmaktadır. Motive olmayan öğrencilerin başarıları genellikle düşük olacağı bilinirken, motive olan öğrenciler daha iyi akademik performans gösterir ve daha olumlu bir öğrenme deneyimi yaşayacakları bilinmektedir. Bu nedenle, öğrenci motivasyonunu artırmak, eğitimde başarıyı teşvik etmek ve öğrencilerin potansiyellerini gerçekleştirmelerine yardımcı olmak için son derece önemlidir.

Okul ortamındaki öğretim yöntemleri ve kullanılan materyaller, öğrencilerin motivasyonunu etkileyen en önemli unsurlardan biri olduğu düşünülmektedir. Öğretim yöntemlerinin etkili ve etkileşimli olması, öğrencilerin dikkatini çeker ve öğrenme sürecine aktif katılımlarını teşvik etmektedir. Ayrıca, çeşitli ve ilgi çekici materyallerin kullanılması, öğrencilerin öğrenme sürecini zenginleştireceği ve motivasyonlarını artıracığı varsayılmaktadır. Öğretimde yenilikçi ve etkili yöntemlerin kullanılması, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini daha anlamlı hale getirir ve öğrenme motivasyonlarını artıracığı ifade edilmektedir (Kusurkar ve ark., 2012).

Bağımsızlık, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini yönetme ve karar alma becerilerini geliştirme kapasitesini ifade eder. Öğrencilerin kendilerine verilen görevleri tamamlama sürecinde aktif rol almaları ve kendi hedeflerini belirleyebilmeleri, motivasyonlarını artırır. Özerklik duygusu, öğrencilerin kendi öğrenme deneyimlerini kontrol etme yeteneğini ifade eder ve bu da öğrencilerin içsel motivasyonlarını güçlendirir.

Öğrencilerin öğrenme sürecinde daha fazla özerklik hissetmeleri, daha yüksek bir öğrenme motivasyonu ile sonuçlanabilir (Williams ve Williams, 2011).

Öğretim yöntemleri ve materyalleri, öğrencilerin motivasyonunu artırmak ve başarılı bir öğrenme ortamı oluşturmak için dikkate alınması gerekmektedir. Bu şekilde, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılmaları teşvik edilir ve başarılarının desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca öğrencilerin motivasyonunu artırmak, etkili bir öğretim sürecinin önemli bir parçası olup, bu bağlamda, dikkat çekici ve ilgili materyaller kullanımı, öğrenci merkezli öğretim yaklaşımları ve geri bildirim ve ödül sistemleri gibi stratejiler, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artırmak için etkili yöntemler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öğretim Yaklaşımlarının Katılım Üzerindeki Etkileri

Öğrenci motivasyonu, öğrenme stilleri ve sosyal etkileşim gibi faktörlerle yakından ilişkilidir. Doğrudan öğretim, temel becerileri hızlıca öğretirken katılımı sınırlayabilir; keşfederek öğrenme ve oyun tabanlı yaklaşımlar ise motivasyonu artırarak daha yüksek katılım sağlar. Karma öğretim yöntemleri, farklı öğrenme stillerine hitap ederek daha geniş bir katılım olanağı sunar. Bu nedenle, öğretmenlerin öğrenci ihtiyaçlarını dikkate alarak esnek ve yenilikçi yaklaşımlar benimsemesi, dersin etkinliğini ve öğrenci katılımını artırmada kritik öneme sahiptir (Bayçeken ve ark., 2021).

Literatürde, öğrenci merkezli yaklaşımların, öğrencilerin derslere daha fazla katılım göstermelerine ve bu derslerden daha fazla keyif almalarına yardımcı olduğu belirtilmektedir (Demirhan ve Çelik, 2018). Buna ek olarak, etkileşimli öğrenme ortamlarının oluşturulmasıyla öğrencilerin derslere aktif katılım sağladıkları ve bu durumun ders başarısını olumlu yönde etkilediği vurgulanmaktadır (Erdem ve Kılıç, 2019).

Motivasyon ve Eğitimdeki Rolü

Bireyin bir hedefe yönelmesini ve bunu gerçekleştirmek için çaba göstermesini sağlayan daha kapsamlı bir süreci ifade etmektedir. Motivasyon, davranışa enerji ve yön veren, insanı belirli bir amaca yönelik olarak harekete geçiren güç olarak görülür. Bütün bu özellikleri ile birlikte motivasyon, doğuştan gelen ve insanın kişilik gelişimini destekleyen bir güç olarak kabul edilir (Rayn ve Deci, 2000a).

Motivasyon, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılmalarını ve başarılarını etkileyen önemli bir faktördür. Araştırmalar, motivasyonun çeşitli bileşenlerden oluştuğunu ve bu bileşenlerin öğrenci performansı üzerinde derin etkileri olduğunu ortaya koymaktadır (Hattie ve Timperley, 2007). Motivasyon, okuldaki öğrenci davranışlarının yönünü, şiddetini, kararlılığını ve eğitim ortamlarında istenilen amaca ulaşmada hızı belirleyen en önemli güç kaynaklarından biridir (Akbaba, 2006).

Motivasyon, bireylere karşı nasıl davranıldığıyla ve bireylerin yaptıkları iş hakkında neler hissettikleriyle ilgilidir (Keenan, 1996). Öğrenme sürecinin ortacı olarak öğrenciler, sınıfta aktif rol oynamak istemektedirler. Öğrencilerin sınıfta doğrudan aktif rol oynamaları öğretmenin başarması gereken bir davranıştır. Öğrencinin Sınıf ortamındaki öğrenme ihtiyaçlarının iyi bilinmesi gerekmektedir. Öğrencinin olumsuz davranışı ve başarısızlığı, onun için oluşturulan öğrenme çevresinin olumsuzluklarıyla yakından ilişkilidir. Öğrencinin öğretimsel ihtiyaçları bilirse, daha olumlu bir öğrenme çevresi oluşturulabilir (Çelik, 2003).

Eğitim politikalarının oluşturulmasında, uluslararası ölçütler ve istatistiksel bilgilerin yanı sıra ulusal analizlerin ve koşulların da çok iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Ülkelerde eğitim sektörü planlaması ile enformatik imalat ve enformasyon alt yapısı hizmetlerinde yerel katkı payını artıracak stratejiler bütünleştirilmelidir. Ülkelerde eğitim seviyesinin, hem nitelik hem de nicelik bakımından düşük seviyede olması başarısızlığı ortadan kaldırma politikalarını oluşturmaya itmiştir. Başarısızlık sonuç olarak değil süreç olarak ele alınmalıdır. Bu açıdan ele alındığında eğitim programları ve öğretim stratejileri belirlenirken bireysel gelişim özellikleri, zekâ ve ilgiler dikkate alınarak öğrenme-öğretme ortamlarının çeşitlenmesi gereği ortaya çıkmaktadır (Çolakoğlu, 2002).

Öğrencilerin aldıkları eğitimde motivasyon düzeylerinin belirlenmesi öğrencinin eğitim hayatını ve doğal olarak da günlük hayatını önemli derecede etkileyecektir. Öğrencinin öğrenmeye ve başarmaya yönelik motivasyonu, profesyonel eğitim programlarında önemi çoğu zaman göz ardı edilen bir unsurdur. Oysa eğitim alan kişilerin motivasyonu eğitim programlarının en kritik bileşenidir. En iyi biçimde tasarlanmış ve uygulanmış olan eğitim programlarının dahi başarısız olmasındaki tek sebep programı alan öğrencilerin düşük motivasyonudur. Öğrenci motivasyonunu arttırmak ve dersin kalitesini yükseltmek için öğretim yaklaşımları ve sınıf ortamının kalitesinin artırılması oldukça önem arz etmektedir. Öğrenci merkezli öğretim, problem çözme aktiviteleri, geri bildirimlerin doğru kullanımı ve destekleyici öğretmen tutumu gibi faktörler, öğrencilerin motivasyonunu ve başarılarını olumlu yönde etkileyebilir (Çevikoğlu, 2006; Ryan ve Deci, 2020).

Eğitimde motivasyonu artırmak amacıyla öğrencilere daha fazla özerklik ve seçenek sunulması büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin kendi ilgi alanlarına dayalı projeler seçmeleri, öğrenme yollarını kendilerinin belirlemesi ve sonuçlar üzerinde çalışmaları, onların öğrenme süreçlerine daha bağlı ve motive bireyler olarak katılmalarını sağlayabilir. Öğrenme, yalnızca bilgi aktarma süreci değil; aynı zamanda keşfetme, deneme-yanılma, yaratıcılık ve kendini ifade etme dinamiklerini de içermelidir. Örneğin, geleneksel olarak soyut ve sıkıcı bir alan olarak algılanan matematik dersinde, günümüzde öğrencilere gerçek dünya problemleri çözme fırsatları sunulmaktadır. Bu sayede öğrenciler, matematiksel düşüncüyü günlük yaşamlarına entegre ederek daha derinlemesine öğrenme deneyimi yaşamakta ve problem çözme becerilerini geliştirmektedirler. Bu durum, onların motivasyonunu artırmakta ve öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını teşvik etmektedir (Johnson ve ark. 2016).

Beden eğitimi derslerinde öğretim yaklaşımlarının incelenmesi, eğitim sistemlerinin öğrenci merkezli ve etkili öğretim stratejilerine dönüşümünü anlamamıza önemli katkılarda bulunabilir. Bu çalışma, beden eğitimi derslerindeki öğretim pratiklerini geliştirmek ve öğrenci katılımını artırmak açısından kayda değer bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç

Beden eğitimi derslerinde kullanılan öğretim yaklaşımları, öğrenci motivasyonu ve katılımı üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Öğrenci merkezli öğretim yaklaşımları, öğrencilerin öğrenme süreçlerini aktif bir şekilde yönlendirmelerine olanak tanıyarak, katılımı ve motivasyonu artırır. Bu durum, öğrencilerin becerilerinin gelişmesine, aktif öğrenme yeteneklerinin güçlenmesine ve derse olan ilgi ile bağlılıklarının artmasına katkıda bulunur. Ayrıca, öğretmenlerin tutum ve yaklaşımlarının da öğrenci motivasyonu ve

katılımı üzerinde önemli bir etkisi bulunmaktadır. Genel olarak, öğrenci merkezli, problem çözme odaklı ve yenilikçi öğretim yaklaşımlarının benimsenmesi, öğrencilerin derse aktif katılımlarını teşvik ederek, ilgi düzeylerini artırmakta ve dolayısıyla başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu bulgular, beden eğitimi eğitiminde etkili öğretim stratejilerinin seçiminin kritik önemini vurgulamaktadır.

Öneriler

Beden eğitimi derslerinde öğrenci motivasyonu ve katılımını artırmak için, öğrenci merkezli ve problem çözme odaklı öğretim yöntemlerinin benimsenmesi, ayrıca farklı yaş gruplarına uygun çeşitlendirilmiş aktiviteler ve etkileşimli etkinlikler, öğrencilerin ilgisini artırabilir. Teknolojik araçların entegrasyonu, öğretmenlerin sürekli mesleki gelişim programlarına katılması ve öğrenci geri bildirimlerinin dikkate alınması, derslerin kalitesini yükseltebilir. Aile ve toplum katılımının artırılması da öğrencilerin motivasyonunu olumlu yönde etkileyerek katılımlarını destekleyebilir.

Kaynaklar

- Akbaba, S. (2006). Eğitimde Motivasyon. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, s.13.
- Bailey R. (2006). Physical education and sport in schools: a review of benefits and outcomes. *J Sch Health*, Oct; 76(8):397-401. doi: 10.1111/j.1746-1561.2006.00132.x. PMID: 16978162.
- Battistich, V. Watson, M. (2007). Fostering social development in preschool and the early elementary grades through co-operative classroom activities, cooperative learning the social and intellectual outcomes at learning in group. Ed:Gilles, R.M., Ashman A.F., Routledge Transferred to digital printing, ISBN: 0-415-30340-0.
- Bayrakçeken, S. Oktay, Ö. Samancı, O. Canpolat, N. (2021). Motivasyon Kuramları Çerçevesinde Öğrencilerin Öğrenme Motivasyonlarının Arttırılması: Bir Derleme Çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25 (2), 677-698.
- Baykara, K. (2000). İşbirliğine Dayalı Öğrenme Teknikleri ve Denetim Odakları Üzerine Bir Çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18:201-210.
- Biggs, J. ve Tang, C. (2011). *Teaching for quality learning at university: What the student does* (4th ed.). McGraw-Hill Education (UK).
- Brown, A. (2019). Student-Centered Learning: Current Research and Trends. *Journal of Educational Psychology*, 112(3), 457-476.
- Bouزيد, M., Mrayeh, M. ve Souissi, N. (2015) Sınıf Yönetimi Eğitiminin Beden Eğitimi Öğrencilerinin Öz Yeterlilik Duyguları Üzerindeki Etkisi. *Yaratıcı Eğitim*, 6, 1256-1265. <https://doi.org/10.4236/ce.2015.612124> .
- Bozdağ, İ. ve Dalkıran, O. (2024). Beden Eğitimi Öğretiminde Model Temelli Yaklaşım ve Uyarlanmış Etkinlikler Yoluyla Öğrencilerin Değer Kazanımlarının İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 136-169. <https://doi.org/10.38021/asbid.1433398>
- Çevikoğlu, S. (2006). Trafikent Sürücü Eğitim Simülörünün Simülör Özellikleri ARCS Motivasyon Modeli Bakımından Değerlendirilmesi ve Sürücülerin Direksiyon Eğitimi Başarısına Etkisi. *Gazi Üniversitesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Çiçek, Ş., Koçak, S., ve Kirazcı, S. (2002). Beden Eğitimi Derslerinde Çeşitli Öğretmen Ve Öğrenci Davranışlarının Öğrencilerin Derse Katılımındaki Önemi Ve Sergilenme Sıklığı. *Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(4), 3-14.
- Çolakoğlu, J. (2002). Yaşam Boyu Öğrenmede Motivasyonun Önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı (155- 156), 2.
- Davidson, N. (1990). *Indroductio from cooperative learning in mathematics*. New York: Addison, Wesley

- Deci, E.L. ve Ryan, R.M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.
- Demirhan, G. ve Çelik, B. (2018). The effect of student-centered teaching approaches on students' motivation and achievement in physical education. *Journal of Education and Training Studies*, 6(12), 81-88.
- Ennis, C.D. (1999). Creating a culturally relevant curriculum for disengaged girls. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 70(3), 270-282.
- Erdem, M. ve Kılıç, K. (2019). The effect of interactive learning environments on students' motivation and participation in physical education classes. *Journal of Education and Training Studies*, 7(6), 123-130.
- Gillies, R.M. (2003). The behaviors of middle school students in cooperative learning groups in mathematics. *Journal of Educational Psychology*, 95(3), 503-514.
- Grineski, S. (1996). *Cooperative learning in physical education*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Herrmann, K.J. (2013). İşbirlikçi öğrenmenin öğrenci katılımı üzerindeki etkisi: Bir müdahalenin sonuçları. *Yüksek Öğretimde Aktif Öğrenme*, 14 (3), 175-187. <https://doi.org/10.1177/1469787413498035>
- Hattie, J. ve Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.
- Johnson, D.W. ve Johnson, R.T. (2009). An educational psychology success story: Social interdependence theory and cooperative learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365-379.
- Johnson, L. Adams Becker, S. Estrada, V. ve Freeman, A. (2016). *NMC Horizon Report: 2016 Higher Education Edition*. The New Media Consortium.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., ve Smith, K. A. (2014). Cooperative learning: Improving university instruction by basing practice on validated theory. *Journal on Excellence in College Teaching*, 25(3&4), 85-118.
- Jonassen, D.H. (2000). Toward a design theory of problem solving. *Educational Technology Research and Development*, 48(4), 63-85.
- Kale, E. ve Erşen E. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş*. Nobel Yayın Evi. Ankara.
- Kasap, H. (2010) *Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi: İşbirliği İçinde Öğrenme Yaklaşımları 11*. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi.
- Kember, D. H. A. ve Hong, C. (2008). The importance of establishing relevance in motivating student learning. *Active learning in higher education*, 9(3), 249-263.
- Kusurkar, R. A. Croiset, G. Mann, K. V. Custers, E. ve Ten Cate, O. (2012). Have motivation theories guided the development and reform of medical education curricula? A review of the literature. *Academic Medicine*, 87(6), 735-743.
- MacPhail, O., Sullivan, M. ve Halbert, J. (2008) *Fiziksel Eğitim ve Sp yoluyla eğitimİrlanda'da ort*, G. Klein ve K. Hardman (editörler.) *Beden Eğitimi ve Spor Eğitimin içinde Avrupa Birliği*, volume 2, s. 188-201. Paris: Sürümler Revue Bölüm.
- McCombs, B. L. (2003). Research to policy for guiding educational reform. W. M. Reynolds & G. E. Miller (Ed.), *Comprehensive handbook of psychology*. Volume 7: Educational psychology içinde (s. 583–607). John Wiley and Sons.
- Orhan, R. (2019). Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 157-176.
- Ryan R.M. Deci E.L. (2000a). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemp Educ Psychol*, 25:54–67.
- Ryan, R. M. ve Deci, E. L. (2000b). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78. <https://doi.org/10.1037/0003 066X.55.1.68>
- Ryan, R.M. ve Deci, E.L. (2020). Öz belirleme teorisi perspektifinden içsel ve dışsal motivasyon: Tanımlar, teori, uygulamalar ve gelecekteki yönler. *Çağdaş Eğitim Psikolojisi*, 61, Makale 101860. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860>

- Smith, A. ve Jones, B. (2018). The influence of rural and urban environments on adolescent psychosocial development: A comparative study. *Journal of Rural Health*, 34(3), 267-275.
- Smith, A.L. (2018). A meta-analysis of physical education interventions in middle schools. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 40(3), 143-156.
- Smith, J. (2018). The Impact of Student-Centered Learning on Academic Achievement. *Educational Research Review*, 25, 45-58.
- Şahin, Ç. ve Batur, C. (2021). Temel Eğitim Kademesinde Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Yapılmış Çalışmaların İncelenmesi. *İhlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 176-190. <https://doi.org/10.47479/ihead.910131>
- Williams, K. C. ve Williams, C. C. (2011). Five key ingredients for improving student motivation. *Research in Higher Education Journal*, 12, 1.
- Yıldız L., Zırhloğlu G., Yalçınkaya M., Güven Ş. (2011). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaratıcılık ve Problem Çözme Becerileri”, 7. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik Kongresi, Van/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, pp. 18-36.

Makale Alıntısı

Özsaydı, Ş. (2024). Beden Eğitimi Derslerinde Öğretim Yaklaşımlarının Öğrenci Motivasyonu ve Katılımı Üzerindeki Etkileri [Effects of Teaching Approaches in Physical Education Classes on Student Motivation and Participation], *Spor Eğitim Dergisi*, 8 (3), 191-199.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.